

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

С.О. ШУБОВИЧ, Ю.В. ЖМУРКО

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
ДИСЦИПЛІНИ
«КОМПОЗИЦІЯ»

(для студентів 1-2 курсів денної форми навчання напрямку 6.060102 -
«Архітектура», галузь 0601 – «Будівництво та архітектура»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма дисципліни «Композиція» (для студентів 1-2 курсів денної форми навчання напряму 6.060102 - «Архітектура», галузь 0601 – «Будівництво та архітектура») /Укл. Шубович С.О., Жмурко Ю.В.- Харків: ХНАМГ, 2009. – 16 с.

Рецензент: зав. каф., канд. мистецтвознавства, доцент О.С.Соловійова

Рекомендовано кафедрою архітектурного моніторингу міського середовища, протокол № 5 від 8.12. 2008 р.

ЗМІСТ

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	4
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	4
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	7
 2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	9
2.2. Зміст дисципліни.....	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	11
2.4. Лекційний курс (денне навчання).....	11
2.5. Практичні заняття (денне навчання).....	12
2.6. Самостійна навчальна робота студента.....	13
2.7. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	14
2.8. Інформаційно-методичне забезпечення.....	14

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета та завдання вивчення дисципліни: надати студентам розуміння головного принципу архітектурної композиції - формування цілісного середовища. За принципами середовищного підходу така цілісність має бути сформована при умові розуміння об'єкта, що має проектуватися, як невід'ємного цілого з довкіллям.

Завданням курсу є вивчення категорій, якими оперує архітектурна композиція, і архітектурних засобів, завдяки яким будується композиційна цілісність.

Предмет вивчення у дисципліні: архітектурна композиція як цілісності архітектурного об'єкту з оточуючим середовищем, яка формується через сприйняття їх людиною.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Архітектурне проектування	Літня навчальна архітектурно - дослідницька практика
Історія соціального розвитку, мистецтва, архітектури і містобудування	Історія соціального розвитку, мистецтва, архітектури і містобудування
Історія філософії	Теорія архітектури та містобудування
Академічний рисунок	Основи наукових досліджень
Рисунок ландшафту і людини	Архітектурне проектування

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Основні поняття архітектурної композиції (1,5/ 54)

Змістовий модуль (ЗМ) 1.1 Композиція як система «середовище людина» (1/36)

Поняття архітектури, композиції, архітектурного середовища

Катарсис як головний критерій мистецтва.

Катарсис в природі

Катарсис в мистецтві

Катарсис в архітектурі

Метафоричність, відчуждження, співпереживання – критерії мистецтва

ЗМ 1.2 Формальні засоби архітектурної композиції (0.5/18)

Ритм і метр

Масштаб і масштабність

Симетрія і асиметрія
Статика та динаміка
Контраст, нюанс та тотожність

Модуль 2 Принципи сприйняття архітектурних форм (1/ 36)

ЗМ 2.1 Естетичні принципи композиції (0.4/14)

Принцип циклічності
Принцип «естафети»
Принцип перебудови диспозиції в композицію
Принципи «форми» та «розгортки»

ЗМ 2.2 Категорії архітектурних форм (0.6/22)

Мова та мовлення архітектури
Просторово-світлова категорія архітектурних форм
Об'ємно-пластична категорія архітектурних форм
Колірна категорія архітектурних форм
Поняття «головного» в архітектурі.

Модуль 3. Принципи побудови просторово-осьової композиційної структури (1,5/ 54)

ЗМ 3.1 Вплив природних та архітектурних домінант на побудову композиції архітектурного середовища (1 /36)

Навчальні елементи:

«Головне» як об'єднуюче начало в архітектурній композиції.

Вплив природного ландшафту на побудову архітектурної композиції.

Тектоніка в архітектурній композиції.

ЗМ 3.2 Принципи формування структурних рівнів композиції архітектурного середовища (0,5 / 18)

Навчальні елементи:

Поняття структурного рівня у відношенні до масштабу (людина-середовище)

Принцип масштабних опозицій як композицій засіб формування образу

Масштабність в композиції афінського Акрополя і Софійського собору в Києві.

Модуль 4. Принципи побудови цілісної ієрархічної композиційної структури (1 /36)

ЗМ 4.1 Ритм як основа структури композиції міста. (0.4 / 14)

Навчальні елементи:

Ритмічні і метричні ряди в добутках літератури й в архітектурі

Ритміка в готичному мистецтві й архітектурі.

Катарсис як завершальна стадія ритмічногоряду.

ЗМ 4.2 Роль медіатора-посередника в композиції архітектурного середовища (0,6/ 22).

Навчальні елементи:

Зовнішнє і внутрішнє (простір – ритм)

Медіативний принцип в архітектурі

Пропорціонування

Перспективні побудови

«Ціле» як принцип архітектурної композиції

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавча, технічна)
Спираючись на уяву, що сформована засвоєнням основ композиції, критеріїв естетики, залучаючи історичний досвід та досвід курсового проектування, враховуючи типологічні та містобудівні вимоги, створювати композиції різних типів житлових будинків; створювати композиції громадських будівель і споруд чарункової, зальної, комбінованої структури та комплексів; створювати композиції різних типів промислових споруд.	Виробнича, соціально-виробнича	Проектувальна, виконавча

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Антонов В.Л. Історія соціального розвитку, мистецтва та архітектури. Стародавня Греція: / Навчальний посібник. - К.: ІСДО, 1993. - 156 с.
2. Вдовицька О.В. та ін. Проект музейного комплексу: Методичний посібник для студ. 2 курсу денної форми навчання спеціальності 8.120 102 – “Містобудування” (експериментальне навчання, підготовка архітектора широкого профілю). – Харків: ХДАМГ, 2000. – 117
3. Иконников А.В., Степанов Г.П.. Основы архитектурной композиции. – М.: Искусство, 1971. – 224 с.
4. Саваренская Т.Ф. История градостроительного искусства. Рабовладельческий и феодальный периоды: Учебник для вузов. – М.: Стройиздат, 1984. – 376 с.

5. Тимофієнко В.І. Нариси історії всесвітньої архітектури: в 4-х т. /за ред. В.І.Єжова.–К.: КНУБА, 2000.–Т.1. Архітектура стародавнього світу. – Кн. 1. – 500 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Композиція

Мета вивчення дисципліни - розуміння головного принципу архітектурної композиції - формування цілісного середовища. За принципами середовищного підходу така цілісність має бути сформована при умові розуміння об'єкта, що має проектуватися, як невід'ємного цілого з довкіллям. Завданням курсу є вивчення категорій, якими оперує архітектурна композиція, і архітектурних засобів, завдяки яким будується композиційна цілісність.

Предмет вивчення - архітектурна композиція як цілісності різномасштабного середовища.

Модуль 1. Основні поняття архітектурної композиції

ЗМ 1.1. Композиція як система «середовище людина»

ЗМ 1.2. Формальні засоби архітектурної композиції

Модуль 2. Принципи сприйняття архітектурних форм

ЗМ.2.1. Естетичні принципи композиції

ЗМ 2.2. Категорії архітектурних форм

Модуль 3. Принципи побудови просторово-осьової композиційної структури

ЗМ.3.1. Вплив природних та архітектурних домінант на побудову композиції архітектурного середовища

ЗМ. 3.2. Принципи формування структурних рівнів композиції архітектурного середовища

Модуль 4. Принципи побудови цілісної ієрархічної композиційної структури

ЗМ. 4.1. Ритм як основа структури композиції міста.

ЗМ.4.2. Роль медіатора-посередника в композиції архітектурного середовища

Композиция

Цель изучения дисциплины – понимания главного принципа архитектурной композиции – формирования целостной среды. В соответствии с принципами средового подхода такая целостность может быть сформирована при условии понимания объекта, который проектируется, как неотъемлемой части окружения. Задачей курса является изучение категорий, которыми оперирует архитектурная композиция, и архитектурных средств с помощью которых формируется композиционная целостность.

Предмет изучения – архитектурная композиция – как целостность разномасштабной среды.

Модуль 1. Основные понятия архитектурной композиции.

ЗМ.1.1. Композиция как система «среда-человек».

ЗМ 1.2. Формальные средства архитектурной композиции.

Модуль 2. Принципы восприятия архитектурных форм.

ЗМ.2.1. Эстетические принципы композиции.

ЗМ.2.2. Категории архитектурных форм.

Модуль 3. Принципы построения пространственно-осевой композиционной структуры.

ЗМ 3.1. Влияние природных и архитектурных доминант на построение композиции архитектурной среды.

ЗМ 3.2. Принципы построения структурных уровней композиции архитектурной среды.

Модуль 4. Принципы построения целостной композиционной структуры.

ЗМ. 4.1. Ритм как основа композиционной структуры города.

ЗМ. 4.2. Роль медиатора посредника в композиции архитектурной среды.

COMPOSITION

Purpose of the course – understanding of the main principle of architectural composition – forming of integrated environment. According to the principles of environmental approach, such integrity should be formed under the condition of object understanding, which is projected as an inevitable part of the environment.

The main task of the course is the study of the categories of architectural composition, as well as architectural means with the help of which compositional integrity is formed.

Subject – architectural composition as the integrity of non-uniformly scaled environment.

Module 1. Main concepts of architectural composition.

SM 1. 1. Composition as a system “human – environment”.

SM 1. 2. Formal means of architectural composition.

Module 2. Principles of perception of architectural forms.

SM 2. 1. Esthetic principles of composition.

SM 2. 2. Categories of architectural forms.

Module 3. Principles of construction of spatially-axial composition structure.

SM 3.1. Influence of natural and architectural dominants on construction of composition of architectural environment.

SM 3.2. Principles of construction of structural levels of composition architectural environment.

Module 4. Principles of construction of integral composition structure.

SM. 4.1. Rhythm as basis of composition structure of city.

SM. 4.2. Role of mediator in composition of architectural environment.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ /годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КП/КР	РГР		
6.120100- Містобудування 6.060102 - Архітектура	5/180	1-4	136	68	68	-	44	-		-	-	1-4

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Основні поняття архітектурної композиції (1,5/ 54)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Композиція як система «середовище людина». (1 /36)

Навчальні елементи:

1. Поняття архітектури, композиції, архітектурного середовища
2. Катарсис як головний критерій мистецтва.
3. Катарсис в природі
4. Катарсис в мистецтві
5. Катарсис в архітектурі
6. Метафоричність, відчуждження, співпереживання – критерії мистецтва

ЗМ 1.2 Формальні засоби архітектурної композиції (0,5 / 18)

Навчальні елементи:

1. Ритм і метр
2. Масштаб і масштабність
3. Симетрія і асиметрія
4. Статика та динаміка
5. Контраст, нюанс та тотожність

Модуль 2. Принципи сприйняття архітектурних форм. (1 / 36)

Змістові модулі:

ЗМ 2.1. Естетичні принципи композиції.(0.4 / 14)

Навчальні елементи:

1. Принцип циклічності
2. Принцип «естафети»

3. Принцип перебудови диспозиції в композицію
4. Принципи «форми» та «розгортки»

ЗМ 2.2. Категорії архітектурних форм (0,6/ 22)

Навчальні елементи:

1. Мова та мовлення архітектури
2. Просторово-світлова категорія архітектурних форм
3. Об'ємно-пластична категорія архітектурних форм
4. Колірна категорія архітектурних форм
5. Поняття «головного» в архітектурі.

Модуль 3. Принципи побудови просторово-осьової композиційної структури (1,5/ 54)

ЗМ.3.1. Вплив природних та архітектурних домінант на побудову композиції архітектурного середовища (1 /36)

Навчальні елементи:

1. «Головне» як об'єднуюче начало в архітектурній композиції.
2. Вплив природного ландшафту на побудову архітектурної композиції.
3. Тектоніка в архітектурній композиції.

ЗМ. 3.2. Принципи формування структурних рівнів композиції архітектурного середовища (0,5 / 18)

Навчальні елементи:

1. Поняття структурного рівня у відношенні до масштабу (людина-середовище)
2. Принцип масштабних опозицій як композицій засіб формування образу
3. Масштабність в композиції афінського Акрополя і Софійського собору в Києві.

Модуль 4. Принципи побудови цілісної ієрархічної композиційної структури (1 /36)

ЗМ. 4.1. Ритм як основа структури композиції міста. (0.4 / 14)

Навчальні елементи:

1. Ритмічні і метричні ряди в добутках літератури й в архітектурі
2. Ритміка в готичному мистецтві й архітектурі.
3. Катарсис як завершальна стадія ритмічногоряду.

ЗМ.4.2. Роль медіатора-посередника в композиції архітектурного середовища (0,6/ 22).

Навчальні елементи:

1. Зовнішнє і внутрішнє (простір – ритм)
2. Медіативний принцип в архітектурі
3. Пропорціонування
4. Перспективні побудови
5. «Ціле» як принцип архітектурної композиції

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	1,5/54	18	18	-	18
ЗМ 1.1	1/36	12	12	-	12
ЗМ 1.2	0,5/18	6	6	-	6
Модуль 2	1/36	16	16	-	4
ЗМ 2.1	0.4/14	6	6	-	2
ЗМ 2.2	0.6/22	10	10	-	2
Модуль 3	1,5/54	18	18	-	18
ЗМ 1.1	1/36	12	12	-	12
ЗМ 1.2	0.5/18	6	6	-	6
Модуль 4	1/36	16	16	-	4
ЗМ 2.1	0.4/14	6	6	-	2
ЗМ 2.2	0.6/22	10	10	-	2

2.4. Лекційний курс (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.120102- Містобудування
1	2
Головні поняття і сутність архітектурної композиції	4
Критерії мистецтва. Катарсис – основний критерій мистецтва.	4
Катарсис в літературі.	2
Катарсис в архітектурі.	2
Ритм і метр як засоби архітектурної композиції.	2
Масштаб і масштабність.	2
Симетрія – асиметрія; статика – динаміка; контраст – нюанс – тотожність	2
Композиційний принцип циклічності Принцип «естафети»	2
Композиція і диспозиція на прикладі новели Буніна «Легкое дыхание»	2
Принципи "форми" та "розгортки". Роль руху в архітектурній композиції	2
Засоби вираження архітектурної композиції.	4
Види композиції: фронтальна, об'ємна, просторова	2
Категорії ландшафтно-архітектурних форм	2
«Головне» в архітектурній композиції	2
«Головне» як об'єднуюче начало в архітектурній композиції	6

Продовження табл.

1	2
Вплив природного ландшафту на побудову архітектурної композиції. Взаємозв'язок природних та архітектурних домінант	4
Тектоніка в архітектурній композиції	2
Поняття структурного рівня у відношенні до масштабу (людина-середовище)	2
Принцип масштабних опозицій як композицій засіб формування образу	2
Масштабність в композиції афінського Акрополя і Софійського собору в Києві	2
Ритмічні і метричні ряди в добутках літератури й в архітектурі	2
Ритміка в готичному мистецтві й архітектурі.	2
Катарсис як завершальна стадія ритмічного ряду.	2
Зовнішнє і внутрішнє (простір – ритм)	2
Медіативний принцип в архітектурі	2
Принципи гармоцізації архітектурних форм	2
Перспективні побудови в архітектурі	2
«Ціле» як принцип архітектурної композиції	2

2.5. Практичні (семінарські) заняття (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.120102-Містобудування
1	2
Малювання в ландшафті	10
Прослуховування музичних творів	2
Перегляд кінофільму «Возвращение» А. Звягінцев	2
Відвідування художніх виставок	2
Семінар за модулем 1.	2
Семінар на тему «Принцип «естафети» в творах мистецтва та архітектури»	2
Перегляд кінофільмів «Солярис», «Зеркало» А. Тарковського	8
Малювання з натури (інтер'єр приміщення)	2
Виконання завдання по перспективним побудовам кадрів по форуму Траяна	2
Семінар за модулем 2.	2
Клаузура: Аналіз простанствено-осевої структури ландшафту	4
Клаузура: Тектоническая идея музейного комплекса.	4

Продовження табл.

1	2
Клаузура: «Входной фрагмент и кульминационное раскрытие. Масштабные оппозиции.	4
Перегляд кінофільму	4
Семінар за модулем 3.	2
Перегляд кінофільму	4
Пошук аналогів з історії архітектури	6
Клаузура: Зв'язок інтер'єра й екстер'єру будинку	2
Семінар за модулем 4	2
Підсумковий тест з дисципліни	2

2.6. Самостійна навчальна робота студента

Графічне завдання 1. Особливості сприйняття архітектурних форм людиною в реальному середовищі. (2 год)

Графічне завдання 2. Катарсис – основний критерій мистецтва. (10 год)

Вправа 1. Катарсис у природі і міфі

Вправа 2. Катарсис в мистецтві

Вправа 3. Катарсис в архітектурі

Графічне завдання 3. Абстрактно-геометричні моделі метричних і метричних рядів. (2год)

Графічне завдання 4. Масштаб і масштабність. Зіставлення просторів і об'ємів різних масштабних рівнів. (2год)

Графічне завдання 5. Симетрія – асиметрія; статика – динаміка; контраст – нюанс – тотожність. Приклади архітектурних шедеврів (2год)

Графічне завдання 6. Принцип «естафети» в вірші «Сон» М.Ю.Лермонтов (1год)

Графічне завдання 7. Роль руху в архітектурній композиції. (1год)

Графічне завдання 8 (1год)

Вправа 1 Роль просторової форми в архітектурній композиції

Вправа 2 Роль світла в архітектурній композиції

Графічне завдання 9 (1год)

Вправа 1 Види об'ємно-пластичних форм

Вправа 2 Види просторових форм

Графічне завдання 10. «Головне» в творах мистецтва. (4год)

Графічне завдання 11. «Головне» в архітектурі. (4год)

Графічне завдання 12. Масштаб і масштабність. Виявлення просторових і об'ємно-пластичних форм “першого” і “другого” масштабів:

а) у проєктованому об'єкті;

б) на прикладі Софійського собору в Києві. (6год)

Графічне завдання 13. Образні уявлення архітектоніки в архітектурі (4год)

Графічне завдання 14. Ритмічні побудови в класичних прикладах архітектури. (2год)

Графічне завдання 15. Ритміка проєктованого об'єкта. (1год)

Графічне завдання 16. Зовнішнє внутрішнє. Зв'язок екстер'єра та інтер'єра. (1год)

2.7. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)		Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 1.1	Графічні завдання	40%
ЗМ 1.2	Графічні завдання	20%
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1		
Семінар. Відповіді на контрольні запитання		40%
Всього за модулем 1		100%
МОДУЛЬ 2. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 2.1	Графічні завдання	30%
ЗМ 2.2	Графічні завдання	30%
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 2		
Семінар. Відповіді на контрольні запитання		40%
Всього за модулем 2		100%
МОДУЛЬ 3. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 3.1	Графічні завдання, клаузури	40%
ЗМ 3.2	Графічні завдання, клаузури	20%
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 3		
Семінар. Відповіді на контрольні запитання		40%
Всього за модулем 1		100%
МОДУЛЬ 4. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 4.1	Графічні завдання	40%
ЗМ 4.2	Графічні завдання, клаузури	20%
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 4		
Підсумковий тест з дисципліни		40%
Всього за модулем 1		100%

2.8. Інформаційно-методичне забезпечення

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2	3
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1	Антонов В.Л. Історія соціального розвитку, мистецтва та архітектури. Стародавня Греція: / Навчальний посібник. - К.: ІСДО, 1993. - 156 с.	ЗМ.2.1, ЗМ.2.2
2	Вдовицька О.В. та ін. Проект музейного комплексу: Методичний посібник для студ. 2 курсу денної форми навчання спеціальності 8.120 102 – “Містобудування” (експериментальне навчання, підготовка архітектора широкого профілю). – Харків: ХДАМГ, 2000. – 117	ЗМ.3.1, ЗМ.3.2 ЗМ.4.1, ЗМ.4.2
3	Иконников А.В., Степанов Г.П.. Основы архитектурной композиции. – М.: Искусство, 1971. – 224 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2

Продовження табл.

1	2	3
4	Саваренская Т.Ф. История градостроительного искусства. Рабовладельческий и феодальный периоды: Учебник для вузов. – М.: Стройиздат, 1984. – 376 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2 ЗМ.2.1, ЗМ.2.2 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2
5	Тимофієнко В.І. Нариси історії всесвітньої архітектури: в 4-х т. /за ред. В.І.Єжова.–К.: КНУБА, 2000.–Т.1. Архітектура стародавнього світу. – Кн. 1. – 500 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 2.2 ЗМ.2.1, ЗМ.2.2 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)		
1	Антонов В.Л. Естественные условия - категория объемно-пространственной композиции //Строительство и архитектура. - 1974.-№ 6.	ЗМ.2.1, ЗМ.2.2 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2 ЗМ.4.1, ЗМ.4.2
2	Всеобщая история архитектура: В 12 т./ Научно-исследовательский институт теории, истории и перспективных проблем советской архитектуры. - М.: Стройиздат, 1973. - Т.1: Архитектура древнего мира. - 715 с. - Т.2: Архитектура античного мира (Греция и Рим). - 712 с.	ЗМ.2.1, ЗМ.2.2 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2
3	Выготский Л.С. Психология искусства. - М.: Педагогика, 1987. - 344 с.	ЗМ 1.1
4	Зись А.Я. В поисках художественного смысла. Избранные работы. – М.: Искусство, 1991. – 350 с.	ЗМ 1.1 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2 ЗМ.4.1, ЗМ.4.2
5.	Кринский В.Р., Ламцов И.В., Туркус А.В. Элементы архитектурно-пространственной композиции. – М., 1968.	ЗМ 1.2.
6.	Мастера архитектуры об архитектуре. - М.: Искусство, 1972. - 590 с.	ЗМ.2.1, ЗМ.2.2 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2 ЗМ.4.1, ЗМ.4.2
7.	Основы архитектурной композиции и проектирования. / Под общ. ред. А.А.Тица. – К.: Вища школа, 1976. – 255 с.	ЗМ.2.1, ЗМ.2.2 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2
8.	Очерки теории архитектурной композиции. Госстройиздат, 1960	ЗМ.2.1, ЗМ.2.2 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2
9.	Раппапорт А.Г. Эмоциональная выразительность архитектурной среды. М.: Стройиздат, 1985.	ЗМ.2.1, ЗМ.2.2 ЗМ.3.1, ЗМ.3.2 ЗМ.4.1, ЗМ.4.2
10	Фрагменты ранних греческих философов. Часть I. - М.: Наука, 1989. - 576 с.	ЗМ.1.1.
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)		
1	Жмурко Ю.В. Панова Л.П., Соловійова О.С., Шубович С.О.Методичні вказівки до курсу “Основи архітектурної композиції. Композиція-сприйняття”, частина 2. Для студ. 2 курсу денної форми навчання напряму 1201 -"Архітектура"	ЗМ.3.1, ЗМ.3.2 ЗМ.4.1, ЗМ.4.2
2	Панова Л.П., Соловійова О.С., Шубович С.О Методичні вказівки до курсу “Основи архітектурної композиції. Композиція-сприйняття”, частина 1. Для студ. 1 курсу денної форми навчання напряму 1201 -"Архітектура"	ЗМ.1.1, ЗМ.1.2 ЗМ.2.1, ЗМ.2.2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма дисципліни «Композиція»
(для студентів 1-2 курсів денної форми навчання напряму 6.060102 -
«Архітектура», галузь 0601 – «Будівництво та архітектура»).

Укладачі: Світлана Олександрівна Шубович
Юлія Вікторівна Жмурко

Коректор: С.П.Цигичко

Комп'ютерна верстка: Г.Л. Коптєва

План 2009, поз. 992 Р

Підп. до друку 12.10.2009 р.	Формат 60 x 84 1/16	Папір офісний.
Друк на ризографі	Умовн.- друк.арк. 0,9	Обл.- вид арк. 1,2
Зам.№ 5131	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул.Революції, 12
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул.Революції, 12